

“Meedoen en Verbinden”

Contourennotitie

decentralisaties Sociaal Domein

Gemeente Dalfsen

maart 2013

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding.....	2
2. Beknopte beschrijving van de drie decentralisaties	3
2.1 Participatie	3
2.2 Decentralisatie AWBZ naar Wmo	4
2.3. Decentralisatie Jeugdzorg	5
2.4. Overige ontwikkelingen in relatie tot het sociale domein	7
3. Verkenning uitwerking decentralisaties	8
3.1. Uitgangspunten Sociaal Domein gemeente Dalfsen	8
3.2. Beleidsopties.....	9
3.3. Regie en organisatie	10
3.4. De kracht van verbinding: dienstverlening in de woonkern.....	11
3.5. Cultuur en communicatie	12
3.6. Inspraak en participatie	13
3.7. Gemeentelijke aanpak decentralisaties	13
 Bijlage Voorbeelden van projecten in de gemeente Dalfsen	 14

1. Inleiding

Nederlandse gemeenten staan aan de vooravond van ingrijpende veranderingen. Als gevolg van een drietal decentralisaties worden zij verantwoordelijk voor de lokale maatschappelijke ondersteuning op diverse leefgebieden: werk, inkomen, welzijn, zorg, opvoeden en veiligheid. Het betreft een grote verantwoordelijkheid. Het gaat om kwetsbare en afhankelijke burgers die het soms niet redden zonder hulp en ondersteuning. Als geen adequate ondersteuning wordt geboden, kan dit ernstige gevolgen hebben voor het welzijn en de gezondheid van burgers, hetgeen ook maatschappelijk effecten heeft.

De decentralisaties bieden kansen voor de gemeenten en de burgers. De kansen liggen met name in het leggen van verbindingen tussen de diverse domeinen, waardoor de mogelijkheid ontstaat voor een integrale benadering van de burger en om maatwerk te leveren bij het zoeken naar oplossingen. Het huidige systeem is te versnipperd en als de verantwoordelijkheid eenduidig is kan de dienstverlening worden verbeterd. Hierdoor ontstaan kansen voor minder bureaucratie, korte lijnen, kleinschalige dienstverlening, duurzame oplossingen, snellere signalering en tijdig ingrijpen bij problemen.

De decentralisaties gaan echter gepaard met forse bezuinigingen. Hoe dan ook betekent dit dat het huidige voorzieningenniveau niet in dezelfde mate kan worden voortgezet. Dit zal worden versoerd. Dit vereist derhalve keuzes van gemeenten. Dit betekent ook een omslag in het denken over de verzorgingsstaat, de rol van de burger zelf en de rol van de overheid c.q. gemeente. Er zal meer een beroep worden gedaan op de eigen verantwoordelijkheid en eigen mogelijkheden van de burger en zijn omgeving (oplossing "in eigen kring"). In dit kader is ook een grotere rol weggelegd voor het vrijwilligerswerk.

In de gemeente Dalfsen wordt de invoering van de decentralisaties integraal opgepakt. Daartoe is deze nota opgesteld. Bij de gedachtenvorming moeten we in deze fase (oriënterend en opiniërend) nog niet worden gehinderd door de bestaande structuren en tradities. Er breekt een nieuw tijdperk aan wat mogelijkheden biedt om in onze gemeente iets nieuws neer te zetten. Ook in politiek opzicht is de centrale vraag: wat willen we en kunnen we in de gemeente Dalfsen creëren binnen het sociale domein?

In deze nota zullen eerst de drie decentralisaties in het kort worden beschreven. Deze beschrijving geschiedt "met de kennis van nu". Niet alles is namelijk uitgewerkt in nota 's van ministeries of in wetsvoorstellen. Dus welke precieze bevoegdheden, instrumenten en regels worden vastgelegd is nog niet duidelijk. En zeer belangrijk: de financiering is nog niet volledig duidelijk. De landelijke budgetten zijn nog niet op alle onderdelen doorvertaald naar individuele gemeenten. Wij hopen in de loop van dit jaar de nodige duidelijkheid te verkrijgen zodat dit meegenomen kan worden in de specifieke beleidsnota's die in het najaar aan de Raad worden aangeboden.

Vervolgens zullen uitgangspunten worden geformuleerd voor het nieuwe beleid. De keuzes hebben niet alleen betrekking op het beleid, maar wellicht zelfs nog meer op de organisatie en de uiteindelijke uitvoering. Ook voor het nieuwe dienstverleningsmodel zullen concepten worden beschreven.

2. Beknopte beschrijving van de drie decentralisaties

2.1 Participatie

Regeerakkoord

In het Regeerakkoord van het kabinet Rutte-2 is afgesproken dat op 1 januari 2014 de Participatiewet in werking zal treden. Met deze wet wordt de gemeente verantwoordelijk voor de arbeidstoeleiding van de gehele onderkant van de arbeidsmarkt. In de uitwerking betekent dit een samenvoeging van de Wet Werk en bijstand (WWB), de Wajong en de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW). Dit houdt o.a. het volgende in:

- per 1 januari 2014 zal er geen nieuwe instroom meer plaatsvinden in de sociale werkvoorziening;
- per 1 januari 2014 is de Wajong alleen nog toegankelijk voor personen die volledig en duurzaam arbeidsgehandicapt zijn. De groep arbeidsgehandicapten die anders in de Wajong zou zijn ingestroomd komt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente.
- er komt één ongedeeld gemeentelijk participatiebudget
- er komt een instrument loondispensatie en loonaanvulling beschikbaar.
- er komt een quotumregeling voor bedrijven voor het in dienst nemen van arbeidsgehandicapten.

Huidig beleid

Een groot deel van de Dalfser inwoners redt zichzelf en beschikt over voldoende zelforganiserend vermogen als dit even niet lukt. Waar mensen dit niet kunnen biedt de gemeente ondersteuning bij het zoeken naar, en behouden van, werk. Zo nodig is deze ondersteuning langdurig. Uitgangspunt is verder dat iedereen meedoet, hetzij in de vorm van betaald werk, hetzij door middel van vrijwilligerswerk of mantelzorg. De gemeente wil hierbij zo veel mogelijk mensen met een uitkering een plaats geven op de reguliere arbeidsmarkt. Re-integratiemiddelen worden selectief ingezet om dit te bereiken.

Te nemen stappen

- In 2015 voert de gemeente Dalfsen de WSW zelfstandig uit. Dit houdt in dat de gemeente zelf de meest geschikte (werk)plek zoekt voor de betreffende WSW 'ers.
- De huidige WSW-medewerkers die in het beheer van de openbare ruimte werkzaam zijn, worden volledig aangestuurd door de gemeente. Hiertoe wordt mogelijk een gemeentelijke stichting opgericht. Binnen deze stichting kunnen ook andere doelgroepen dan WSW'ers ondergebracht worden (bijv. WWB 'ers, Wajongers). Via deze stichting wordt tevens getracht de WWB en Wmo te verbinden. Er zal nog een voorziening van "beschut werken" worden aangeboden.
- Met werkgevers worden afspraken gemaakt over plaatsing van (langdurig) werklozen en arbeidsgehandicapten. Tevens worden afspraken gemaakt over werkgeversdienstverlening. Indien mogelijk, en als dit een meerwaarde oplevert, wordt voor de werkgeverscontacten en arbeidsmarktmaatregelen aangesloten bij regionale initiatieven.
- Integrale benadering van re-integratie en dagbesteding in de diagnosefase.

Financiering

Zoals vermeld komt er een gemeentelijk participatiebudget. De hoogte van dit budget voor de gemeente Dalfsen is niet bekend. Uitgaande van het huidige budget dat de gemeente voor de WSW ontvangt, zal dit budget in aanvang ongeveer € 3,5 miljoen bedragen. Gelet op de bezuinigingen zou dit kunnen dalen tot onder de € 3 miljoen. De gemeente Dalfsen ontvangt daarnaast een rijksbudget om de kosten van de bijstandsuitkeringen te dekken. Dit budget is ca. € 1,7 miljoen. Verder worden uit het algemene Gemeentefonds uitgaven gedaan op het gebied van minimabeleid, schuldhulpverlening, bijzondere bijstand of bijzondere projecten. Dit betreft ongeveer € 300.000,-.

In de (meerjaren)begroting 2012 is reeds voorzien in dalende rijksbijdrage om met name de tekorten in de exploitatie van de WSW te kunnen dekken in de toekomst. Verder is in het Regeerakkoord opgenomen dat de bezuinigingen op de WSW worden uitgesmeerd over een groter aantal jaren.

Uitvoering/partners

Werkgevers (waaronder plaatselijke ondernemers), re-integratiebedrijven, Wezo, Larcom, Philadelphia, overige afdelingen binnen de gemeente Dalfsen (met name afd. Onderhoud en Beheer, afd. Personeel en Organisatie en Ontwikkeling en Grondzaken).

2.2 Decentralisatie AWBZ naar Wmo

Regeerakkoord

In het Regeerakkoord is het volgende opgenomen op het terrein van zorg en welzijn:

- Gemeenten worden geheel verantwoordelijk voor de activiteiten op het gebied van ondersteuning, begeleiding en verzorging. De aanspraken worden beperkt, dienstverlening wordt versoerd en meer gericht op waar ze het hardste nodig is en gaat vallen onder de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)
- De aanspraken op huishoudelijke hulp worden afgeschaft en vervangen door een maatwerkvoorziening voor degenen die het echt nodig hebben en niet uit eigen middelen kunnen betalen.
- Extramuralisering Zorgzwaartepakket (ZZP). Dit houdt in dat mensen met een lichtere zorgvraag die voorheen in een intramurale setting zorg zouden ontvangen (in goed Nederlands: naar een verzorgingshuis zouden verhuizen), voortaan de zorg in eigen omgeving krijgen. Deze maatregel betekent met andere woorden dat met name de zorgbehoevende ouderen langer zelfstandig thuis moeten wonen.
- Er worden drie landelijke inkomensmaatregelen voor chronisch zieken en gehandicapten afgeschaft en daarvoor in de plaats komt een gemeentelijke maatwerkvoorziening voor deze doelgroep.

Huidig beleid

In de Wmo is uitgangspunt dat iedereen mee moet kunnen doen. Als gemeente ondersteunen we mensen die dat op eigen kracht niet kunnen. In eerste instantie door ze in hun eigen kracht te versterken. Ondersteuning van mantelzorgers, het bevorderen van inzet door vrijwilligers, particuliere/commerciële dienstverlening en dergelijke horen hier ook bij. Pas als na onderzoek is gebleken dat dit onvoldoende is voor een oplossing, kan een gemeentelijke voorziening ingezet worden om mensen te compenseren in de beperkingen die ze ondervinden. Deze uitgangspunten die al ingebed zijn in de uitvoering van de Wmo gaan straks ook gelden voor de begeleiding en persoonlijke verzorging. Het is belangrijk dat maatwerk wordt geleverd en de ondersteuning die nodig is wordt geboden, maar wel zo goed mogelijk tegen een zo laag mogelijke prijs. Vorig jaar, in november 2012, zijn veel van deze uitgangspunten verwerkt in de nieuwe verordening Wmo. De nieuwe verordening is gebaseerd op de principes van De Kanteling.

Te nemen stappen

- In 2014 verandert de toegang van de huishoudelijke hulp. Aangekondigd is een bezuiniging van 75% van het budget. Er is dan alleen nog een maatwerkvoorziening voor mensen die het echt niet zelf kunnen regelen en het zelf niet kunnen betalen. Hoe we dat gaan organiseren en binnen welke regels wordt in de nota van november 2013 bekend.
- Persoonlijke verzorging wordt volgens de plannen in 2015 onderdeel van de Wmo. Er is een overlap van bijna 100% tussen de gebruikers van persoonlijke verzorging en de huidige Wmo voorzieningen. Dit zijn dus voor ons bekende klanten. In 2013 en 2014 is het van belang om combinaties te maken tussen de al geboden hulp en de persoonlijke verzorging, zodat de mensen op maat gecompenseerd worden.
- In 2015 is het ook de bedoeling dat gemeenten verantwoordelijk worden voor de begeleiding. De dagbesteding die nu nog onderdeel is van de begeleiding komt volgens de huidige plannen in 2014 al te vervallen. Het is nog de vraag hoe deze plannen uitgewerkt gaan worden. Als gemeente werken we in 2013 en 2014 aan de uitwerking van de plannen, nadat daar meer over bekend is.

- Voor de inkomensmaatregelen voor chronisch zieken en gehandicapten wordt ook beleid geschreven in 2013. Het is de vraag of de middelen die hiervoor beschikbaar komen straks weer vrij te besteden zijn of dat er hele duidelijke richtlijnen komen voor de besteding.

Financiering

Ook ten aanzien van de Wmo is niet precies bekend hoe hoog de rijksbudgetten zijn voor de uitvoering van deze wet. Daarbij komt dat de Wmo niet via een specifieke uitkering wordt gefinancierd (wat wel het geval is bij de Participatiewet; deze budgetten zijn afkomstig van het ministerie van SZW) maar via het Gemeentefonds. De Wmo is een onderdeel ("compartiment") van een veel grotere uitkering van het Rijk. Verder speelt de definitie van de Wmo. Als dit breed wordt opgevat vallen bijvoorbeeld ook de uitgaven aan welzijnsinstellingen of andere subsidies onder de uitgaven van de Wmo. In Dalfsen gaat het dan om ca. € 0,5 miljoen.

Het financiële kader kan op dit moment alleen in grove lijnen worden geschetst.

- De grootste uitgavenpost is de hulp bij het huishouden. Met deze voorziening is bruto ongeveer € 2,5 miljoen gemoeid. Met aftrek van de ontvangen eigen bijdragen (ca. € 350.000,-) is het nettobedrag ca. € 2,15 miljoen. Dit nettobedrag komt dicht in de buurt van het bedrag dat de gemeente Dalfsen ontvangt via het Gemeentefonds. In het Regeerakkoord is vastgelegd dat een bezuiniging komt van 75% op dit onderdeel van de Wmo. Dit betekent dat een budget overblijft van ca. € 0,5 miljoen.
- Aan de overige voorzieningen (vervoer, woonvoorzieningen, rolstoelen) wordt ongeveer € 900.000,- uitgegeven.
- Voor de functie Begeleiding was aanvankelijk een landelijk macrobudget van ca. € 3 miljard beschikbaar. In het kader van de bezuinigingen gaat dit budget met 25% omlaag. De verdeling van dit macrobudget over de gemeenten is nog niet bekend. Uitgaande van de verdeelmaatstaven in het verleden zou het budget voor Dalfsen ongeveer € 2,2 miljoen kunnen bedragen. Voor het huidige welzijnswerk en maatschappelijk werk is ongeveer € 800.000,- beschikbaar.
- Voor de financiering van de nieuwe functie Verzorging is nog geen indicatie beschikbaar.
- Voor de inkomensmaatregelen voor chronisch zieken en gehandicapten is landelijk € 750 miljoen beschikbaar. Een ruwe schatting is dat voor Dalfsen ongeveer € 700.000,- beschikbaar is.

Uitvoering/partners

Er zijn zeer veel instanties betrokken bij deze decentralisatie. Zonder volledig te willen zijn, kunnen de volgende partners worden genoemd: welzijnsorganisaties, zorgaanbieders, zorgverzekeraars, verzorgingshuizen, huisartsen, etc.

2.3. Decentralisatie Jeugdzorg

Regeerakkoord

De jeugdzorg wordt in 2015 gedecentraliseerd naar gemeenten. De decentralisatie omvat alle onderdelen: de jeugdzorg die nu een verantwoordelijkheid is van de provincie, de gesloten jeugdzorg onder regie van Volksgezondheid Welzijn en Sport, de jeugd-GGZ die onder de ZVW valt, de zorg voor lichtverstandelijk gehandicapten jongeren op basis van de AWBZ en de jeugdbescherming en jeugdreclassering van Veiligheid en Justitie.

Bij de decentralisaties in het sociale domein is het uitgangspunt: "één gezin, één plan, één regisseur". De decentralisatie moet ertoe bijdragen dat de eigen kracht, het sociale netwerk en de voorzieningen in een gemeente beter worden benut. Het accent zal steeds liggen op participatie in de samenleving. Uit het vorige Regeerakkoord is nog bepaald dat de Centra voor Jeugd en Gezin gaan dienen als front-office voor alle jeugdzorg van de gemeente.

Visie Dalfsen

In Dalfsen dragen we zorg voor een omgeving waarin kinderen veilig kunnen opgroeien op weg naar verantwoordelijk en zelfstandige volwassenen. De visie op de transitie van jeugdzorg sluit daar nauw op aan. Gezamenlijk met de regiogemeenten is de visie opgesteld onder de titel "Opvoeden Versterken". De

uitgangspunten zijn: opvoeden versterken (zo vroeg mogelijk ondersteunen en zoveel mogelijk behoud van regie bij gezin/jeugdige), het belang van een opvoedende leefomgeving (iedere volwassene heeft een rol), hulp in de directe leefomgeving (zo dicht mogelijk bij vinden en organiseren), samenhangend aanbod (één gezin, één plan) en subsidiariteit en regionale samenwerking. Bij dit laatste is het uitgangspunt: lokaal wat lokaal kan, regionaal wat regionaal moet, of meerwaarde oplevert. Ook bij het regionaal organiseren van de uitvoering, moet worden bezien of dit dichtbij de burger kan plaatsvinden.

In het projectplan is een interventiemodel opgesteld met een spectrum dat loopt van lichte ondersteuning naar de zwaardere en specialistische vormen van hulp en behandeling.

De onderscheiden niveaus zijn de volgende.

1. Universele preventie (o.a. vroegsignalering)
2. Selectieve preventie (o.a. indicatie en toeleiding naar zorg)
3. Lichte opvoedhulp
4. Intensieve opvoedhulp
5. Specialistische opvoedhulp
6. Specialistische intensieve opvoedhulp
7. Hogere niveaus (o.a. crisisopvang, pleegzorg)

Bij alle interventieniveaus ligt de casusregie bij het Centrum voor Jeugd en Gezin. Het CJG vervult een centrale en coördinerende rol in het organiseren en toegankelijk maken van de zorg.

Hoe gaan we dit bereiken?

De transitie jeugdzorg heeft zowel op lokaal als op bovenlokaal gevolgen. Ten behoeve van de bovenlokale ontwikkeling, de daarbij vereiste overeenstemming in visie en afbakening, en het delen van kennis en ervaring, wordt zowel op bestuurlijk (portefeuillehouders) als ambtelijk niveau samengewerkt. Deze samenwerking is vorig jaar is het regionaal projectplan Transformatie Jeugdzorg IJsselland 2012-2015 vastgelegd. Dit projectplan is in januari 2013 door de Gemeenteraad van Dalfsen vastgesteld samen met de eerder genoemde visie "Opvoeden Versterken". Er is een bestuurlijk (en ambtelijk) regionaal afstemmingsoverleg ingesteld en deelonderwerpen zijn verdeeld over werkgroepen, met een bestuurlijk trekker en ambtelijke uitvoerders. Ook de provincie participeert waar nodig in deze werkgroepen. Daarnaast is er vanaf 2011 tweejaarlijks een provinciaal bestuurlijk overleg over de transitie jeugdzorg.

In relatie tot het uitgangspunt lokaal wat lokaal kan, vindt een doorontwikkeling van het CJG plaats.

Daarbij wordt met partners rond het CJG (JGZ, AMW, Ambulant jongerenwerk e.a.) een uitvoeringsmodel ontwikkeld dat aansluit bij de visie "Opvoeden Versterken". De lokale (jeugd)zorgstructuur zal daarbij naadloos moeten aansluiten bij de ontwikkeling passend onderwijs. Ook daar wordt op aangesloten.

Zowel op lokaal als op regionaal niveau wordt in het komende jaar ook vormgegeven aan participatie van betrokken en inwoners. Hierover zijn contacten met Arcon, (bewonersparticipatie) en met Zorgbelang (o.a. ondersteuning Wmo-raad en cliëntenraden).

Financiering

Het financiële stelsel van de Jeugdzorg is complex. De zorg voor kinderen en opvoeders wordt gefinancierd door diverse partijen.

- De gemeenten via een uitkering in het Gemeentefonds voor de taken die gebundeld zijn onder de noemer Centra Jeugd en Gezin.
- De provincies via een provinciale doeluitkering voor de taken van de Bureaus Jeugdzorg en het zorgaanbod, en voor de jeugdbescherming en jeugdreclassering.
- Het Rijk voor de gesloten jeugdzorg.
- De zorgverzekering voor de geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen (jeugd-GGZ).
- De AWBZ-gefinancierde zorg voor jeugdigen met een licht verstandelijke beperking (jeugd LVB) en de persoonsgebonden budgetten voor jeugd-GGZ en jeugd-LVB.

De financiering komt in 2015 volledig bij de gemeente te liggen. Uit de huidige geldstromen wordt een macro-budget gevormd dat over de gemeenten wordt verdeeld. Het totale budget wordt geraamd op € 3

miljard. Geschat wordt dat met de bezuinigingen van het Kabinet het budget voor de gemeenten in ieder geval 15% lager is dan de totaalsom van de huidige budgetten. Er is aangekondigd dat het Financieel Verdeelmodel jeugd (over de gemeenten) in mei 2013 beschikbaar is via de Meicirculaire. Dan moet ook duidelijk worden welk bedrag voor de Jeugdzorg voor Dalfsen beschikbaar komt. Er zijn echter geluiden dat dit niet gehaald wordt. Onduidelijk is wat de gevolgen zijn van vertraging.

2.4. Overige ontwikkelingen in relatie tot het sociale domein

Brede hervormingsagenda

Het kabinet heeft hervormingen voorgesteld op een aantal complexe dossiers die in meer en mindere mate de decentralisaties in het sociale domein raken. Om te beginnen de hervormingen op de arbeidsmarkt. Dit betreft met name het ontslagrecht en de duur van de Werkloosheidsuitkering. Voorgesteld wordt de WW-uitkering terug te brengen naar twee jaar. De tweede hervorming is het verhogen van de AOW-leeftijd naar 67 jaar in 2021. De derde hervorming betreft de woningmarkt. Binnen dit dossier worden onder andere veranderingen voorgesteld met betrekking tot de hypotheekverstrekking en het huurbeleid. De vierde hervormingen liggen op het terrein van de zorg. Aanvankelijk was het de bedoeling dat de financiering van de zorg sterk inkomensafhankelijk zou worden. Door alle commotie hierover is dit voorstel spoedig na de totstandkoming van het Regeerakkoord weer ingetrokken. Andere voorstellen in dit kader zijn de overheveling van de geestelijke gezondheidszorg naar de zorgverzekeraars en de investering van € 250 miljoen in de wijkverpleging. Ook een aantal andere/specifieke hervormingen raken de decentralisaties, zoals ten aanzien van het passend onderwijs en de ontwikkeling van de scheiding tussen wonen en zorg.

Op orde brengen van de overheidsfinanciën

Een belangrijke pijler in het Regeerakkoord is het op orde brengen van de overheidsfinanciën, rekening houdend met de Europese norm van een maximaal begrotingstekort van 3% van het bruto binnenlands product (Bbp). Dit heeft geresulteerd in een totaalpakket van € 16 miljard aan bezuinigingen. Aan de hand van de ramingen van het Centraal Planbureau in februari 2013 heeft het Kabinet een aanvullend pakket van € 4,3 miljard aan bezuinigingen voorgesteld.

De gemeenten worden niet gespaard bij de bezuinigingen. Er worden generieke kortingen toegepast op het Gemeentefonds en daarnaast hebben de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof), en het zogenaamde schatkistbankieren grote gevolgen voor de gemeentefinanciën. In de Voorjaarsnota zal meer duidelijk worden gemaakt wat de precieze effecten voor de gemeente Dalfsen zijn.

Bestuurlijke ontwikkelingen

Het kabinet heeft in het Regeerakkoord ingrijpende hervormingen voorgesteld met betrekking tot de bestuurlijke inrichting van ons land. Het perspectief is de huidige provincies op te heffen en Nederland in te delen in vijf landsdelen. Verder is het eindbeeld dat er alleen gemeenten overblijven van tenminste 100.000 inwoners.

Dit perspectief is in februari 2013 uitgewerkt in de zogeheten Decentralisatiebrief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Naar de mening van de minister vraagt decentralisatie om een grotere uitvoeringskracht van gemeenten. Om de uitvoeringskracht te borgen wordt een tweesporenbeleid voorgesteld. In het eerste spoor wordt gemeenten gevraagd *congruente* samenwerkingsverbanden rond de decentralisaties te vormen. (Congruentie = samenwerking op verschillende terreinen vindt plaats tussen dezelfde gemeenten.) Dit moet vóór 1 januari 2014 zijn gevormd. Spoor twee is de bevordering van de opschaling van gemeenten.

De gemeente Dalfsen heeft in november 2011 de bestuurlijke koers vastgesteld in de nota "Sterker Dichtbij". Voor de gemeente Dalfsen is de Decentralisatiebrief geen aanleiding van de bestaande koers af te wijken.

3. Verkenning uitwerking decentralisaties

Hoe gaat de gemeente Dalfsen uitvoering geven aan de decentralisaties? En op welke manier wordt omgegaan met de bezuinigingen? In dit hoofdstuk worden deze vragen vanuit verschillende perspectieven beantwoord. Om te beginnen zal op basis van een aantal uitgangspunten een visie worden geformuleerd die leidend zal zijn voor de verdere uitwerking. Deze uitwerking kent verschillende vormen. In de eerste plaats beleidsmatig en juridisch. In de tweede plaats kent de uitwerking een bestuurlijke en organisatorische component. Wat is bijvoorbeeld (nog) de rol van de gemeente? Welke relaties worden aangegaan met partners en zorgleveranciers? Wat wordt de rol van de lokale organisaties voor opbouw- en welzijnswerk? In de vierde plaats wordt aandacht besteed aan inspraak en participatie. In de vijfde plaats zal het onderwerp cultuur en communicatie aan bod komen. Tenslotte zal de interne aanpak van de decentralisaties worden beschreven.

3.1. Uitgangspunten Sociaal Domein gemeente Dalfsen

Bij de uitwerking van het beleid en de uitvoering kan grotendeels worden aangesloten bij de uitgangspunten die ook landelijk zijn geformuleerd bij de drie decentralisaties. De uitgangspunten hebben een sterke onderlinge samenhang.

Eigen kracht

De eigen kracht van de burger staat centraal. Burgers en hun sociale omgeving hebben eigen mogelijkheden en een eigen verantwoordelijkheid om problemen op te lossen. Eigenlijk is dit ook de dagelijkse praktijk. Daar waar de eigen mogelijkheden niet toereikend zijn kan de overheid hen helpen bij een oplossing. Dit hoeft niet altijd door middel van een overheidsvoorziening. Voor burgers die het echt niet redden is het de taak van de overheid om ondersteuning te bieden.

Meer samenleving, minder overheid

Initiatieven hoeven niet altijd van de overheid te komen. Via particuliere initiatieven, kerken en vrijwilligerswerk kunnen ook veel dingen tot stand worden gebracht. Het is wel de taak van de overheid dit te faciliteren.

Meer collectief, minder individueel

In het beleid zal het accent komen te liggen op collectieve voorzieningen in plaats van individuele voorzieningen. Individuele voorzieningen zijn vaak verbonden aan indicaties en specialistische ondersteuning. Dit maakt de zorg niet alleen duur, maar het is ook de vraag of dit altijd nodig is. In veel gevallen kunnen collectieve voorzieningen een oplossing zijn.

Minder bureaucratie

Het doel is de bureaucratie te vermijden en de toegang tot de voorzieningen laagdrempelig te houden. In het huidige systeem van (jeugd)zorg wordt de bureaucratie en ondoorzichtigheid als een groot probleem ervaren ("doolhof"). Het is een systeem met veel indicaties en instanties. Het is de opgave van de gemeente om de dienstverlening zodanig te organiseren dat het zowel voor burgers/cliënten als partijen in het werkveld duidelijk is hoe de taken en verantwoordelijkheden liggen en bij welke instantie je moet zijn voor (de oplossing van) een probleem. Bovendien moeten bij de oplossing van het probleem niet de regels bepalend zijn, maar de effectiviteit van de oplossing. Hierbij zijn ruimte voor de professional en het kunnen bieden van maatwerk belangrijke aandachtspunten.

Wijkgericht werken

Zeker in het sociale domein moet de dienstverlening letterlijk dichtbij worden georganiseerd. Dit heeft niet alleen te maken met een laagdrempelige toegang, maar bij het zoeken naar oplossingen kan aangesloten worden bij de directe woon- en leefwereld van de burger. Daarnaast kan worden aangesloten bij initiatieven, activiteiten en voorzieningen die in woonkernen aanwezig zijn (danwel kunnen worden gecreëerd). In het beleid zal hier ook rekening mee kunnen worden gehouden in de zin dat niet altijd alle voorzieningen en oplossingen in alle woonkernen hetzelfde moeten zijn.

Preventief in plaats van curatief

De gemeente Dalfsen zet in op vroegtijdige signalering en snelle hulp. Op deze manier kan worden voorkómen dat in een later stadium intensieve en dure hulpverlening nodig is. Dit uitgangspunt heeft veel raakvlakken met een wijkgerichte aanpak en de laagdrempelige dienstverlening.

Samenhang en integraliteit.

Kwetsbare burgers hebben vaak problemen op meerdere leefgebieden. De dienstverlening wordt zodanig georganiseerd dat de problemen in samenhang kunnen worden beoordeeld en aangepakt.

Gebruikmaking van inzet van vrijwilligers

Het is niet altijd nodig dat een probleem moet worden opgelost met een professionele voorziening. In veel gevallen kan ook de inzet van één of meer vrijwilligers bijdragen aan de oplossing. De gemeente Dalfsen zoekt naar vormen van dienstverlening waarbij professionele en vrijwillige inzet elkaar aanvullen en versterken.

3.2. Beleidsopties

Gemeenten krijgen op diverse terreinen de taak om beleid te maken. Hoe gaan we dit doen? Wat willen we bijvoorbeeld met het persoonsgebonden budget (PGB)? Wat houdt precies het maatwerk in van de inkomensondersteuning bij chronisch zieken en gehandicapten? Welke inkomensnormen worden hierbij gehanteerd? Hulp bij het huishouden alleen voor wie het echt nodig heeft. Maar wie heeft het dan echt nodig? En wie (dus) niet? Welke arbeidsgehandicapte krijgt wel of niet een gesubsidieerde baan? Hoe hoog is de loonkostensubsidie voor werkgevers? Zo maar wat vragen. De verdere uitwerking van het beleid zal ongetwijfeld uitmonden in regels, mogelijk vastgelegd in gemeentelijk beleid en verordeningen. Ook hierbij is de opgave een balans te zoeken tussen de zekerheid en duidelijkheid die regels moeten verschaffen, maar zonder dat het weer ingewikkeld en bureaucratisch wordt. Het uitgangspunt is maatwerk, maar dit vereist wel een juridische of beleidsmatige inkadering.

Een landelijk punt is de vraag hoe gedetailleerd de wetgeving zal worden en welke vrijheden gemeenten krijgen bij de uitwerking van het beleid. Met name bij de Wmo speelt het vraagstuk van het compensatiebeginsel. Wat houdt dit precies in? Kunnen burgers hier rechten aan ontleen en wat is de invloed van jurisprudentie op het gemeentelijke voorzieningenniveau?

In het algemeen liggen op drie aspecten de aangrijpingspunten voor het beleid. Ten eerste het aanbod en het niveau van voorzieningen. Op het gebied van re-integratie, zorg en welzijn zijn er talloze voorzieningen. Dit kunnen materiële voorzieningen zijn (financiële bijdragen, traplift, vervoer, etc), maar ook persoonlijke en immateriële voorzieningen (begeleiding, dagbesteding, verzorging, etc.). Al deze voorzieningen kunnen worden genormeerd. In bijvoorbeeld uren, kwaliteit, kilometers of kosten. Op dit terrein kunnen gemeenten keuzes maken.

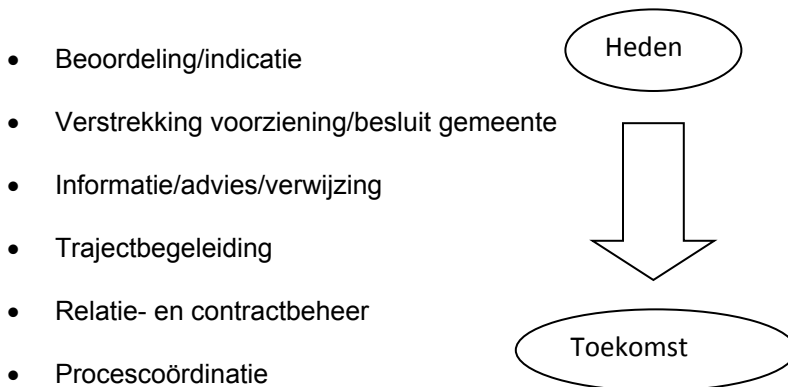
In de tweede plaats liggen aangrijpingspunten bij de toegang tot de voorzieningen. De criteria om in aanmerking te komen voor een voorziening (de "doelgroep") kunnen worden aangescherpt. Er kan bijvoorbeeld een leeftijds criterium worden gehanteerd of een medisch criterium. In de re-integratie wordt bijvoorbeeld gewerkt met de zogeheten participatieladder. Sommige gemeenten relateren dan de voorzieningen en instrumenten aan een trede van de ladder. In het algemeen leiden dergelijke maatregelen tot veel bureaucratie en indicatiesystemen om vast te stellen wie tot de doelgroep behoort. In de derde plaats kan van de burgers/cliënten een grotere eigen bijdrage worden verwacht. Deze bijdrage kan liggen op het terrein van het nemen van initiatief en zoeken naar een oplossing, maar betekent veelal ook een grotere financiële bijdrage. Ook in het beleid van de gemeente Dalfsen is de eigen bijdrage een bekend verschijnsel. Zo is bepaald dat een eigen bijdrage is verschuldigd voor een traplift of scootmobiel (in beide gevallen € 1.500,-).

De rijksoverheid is de laatste jaren op de bovenstaande punten erg actief in het kader van de bezuinigingen. Voorbeelden van het eerste punt zijn de versoberingen in het basispakket of het verkorten van de duur van de WW. Voorbeelden van het tweede punt zijn de verscherping van de toegang tot de Wajong of de verscherping tot de toegang tot de intramurale verzorging (ZZP-indicaties). Een voorbeeld van het derde punt is de verhoging van het eigen risico tot € 350,- bij de zorgverzekeringen.

3.3. Regie en organisatie

Meer burger, minder overheid. Meer buurt of wijk, minder gemeente. Hoe kunnen dergelijke uitgangspunten in de praktijk worden uitgewerkt? Duidelijk is dat de drie decentralisaties een andere rol vragen van zowel de burger als de overheid. Bij de Wmo bijvoorbeeld heeft de gemeente op dit moment een centrale rol in de uitvoering. Alle toegang tot de voorzieningen loopt via de gemeente. Daarnaast heeft de gemeente met zorgleveranciers contracten afgesloten. Dit levert een professionele werkwijze op met een kwaliteitswaarborg. Het is verleidelijk op deze weg door te gaan, zodat de nieuwe taken (begeleiding en verzorging) aan dit voorzieningenpakket worden toegevoegd. Toch zal moeten worden afgestapt van de rol van de gemeente als centrale regelaar. Nog afgezien van het feit dat dit niet meer strookt met de uitgangspunten, is het door de bezuinigingen is ook geen haalbare kaart meer. Het leidt ertoe dat steeds meer gemeentelijke capaciteit nodig is om steeds minder voorzieningen te verstrekkingen. Daarnaast wordt het werk wel heel professioneel uitgevoerd, maar het gaat gepaard met veel registratie en administratie.

Het perspectief moet zijn dat burgers in eigen kring en met behulp van mantelzorgers en vrijwilligers hun zelfredzaamheid vergroten, aangevuld met professionele ondersteuning. Voor de gemeente betekent dit een verschuiving van rollen en taken. Schematisch kan dit als volgt worden weergegeven.

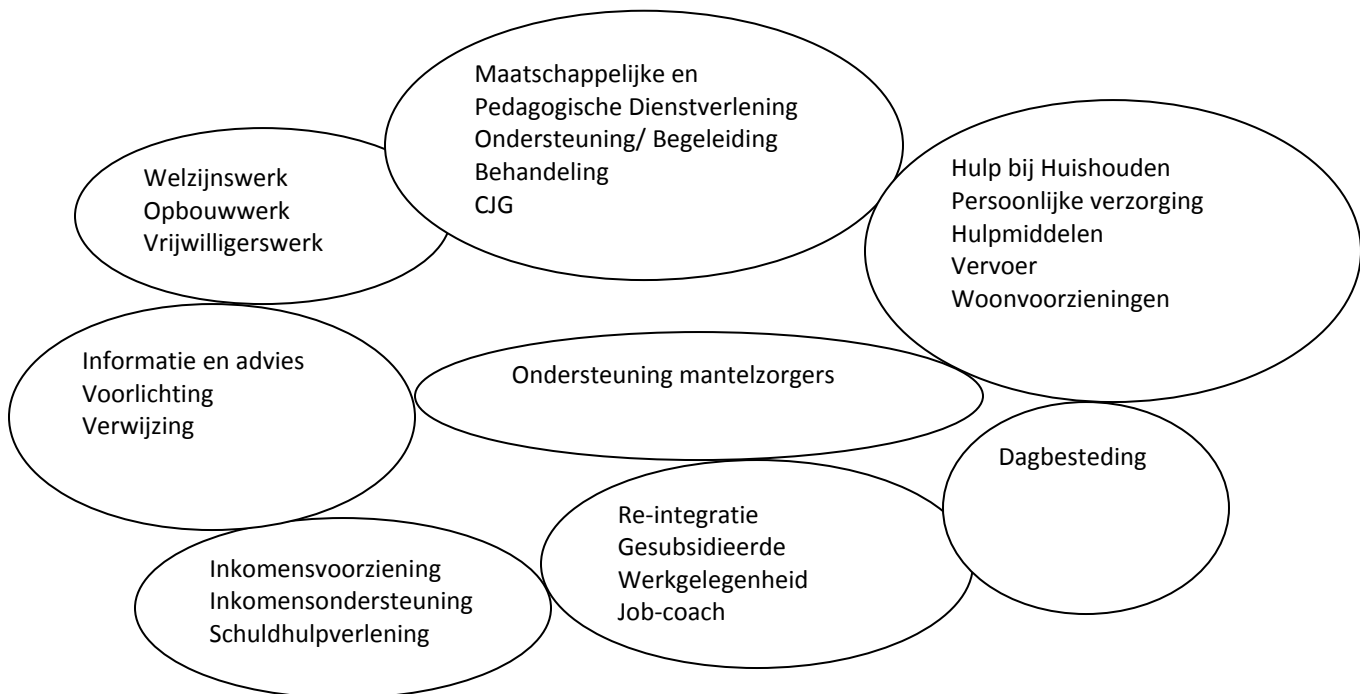
In bestuurlijk opzicht heeft de gemeente diverse rollen. De gemeente kan uitvoerder zijn, regisseur of facilitator. Dit kan per beleidsterrein of zelfs per situatie verschillend zijn. De regiefunctie kan betrekking hebben op het bij elkaar brengen van partijen of het financieren van activiteiten en voorzieningen. Er zijn binnen het werkveld tal van organisaties actief. Inclusief marktpartijen en commerciële activiteiten. In de regiefunctie zal de gemeente selectief moeten zijn en een balans moeten zoeken tussen enerzijds zelf initiatief nemen en anderzijds de samenleving/marktpartijen hun werk laten doen (en dit vervolgens eventueel faciliteren). Maar als bij veel lokale initiatieven uiteindelijk de rekening bij de gemeente komt te liggen, zal de gemeente keuzes moeten maken en eventueel ordening aanbrengen in het voorzieningenaanbod. Aan de andere kant hebben burgers/cliënten ook behoefte aan keuze. Hier zal bij het aanbod van voorzieningen rekening mee moeten worden gehouden.

Regie en samenwerking is bijvoorbeeld nodig in het speelveld van de thuiszorg. In het Regeerakkoord is een knip gemaakt in de langdurige zorg tussen enerzijds de begeleiding en verzorging en anderzijds de extramurale verpleging. Dit zijn functies die sterk met elkaar verweven zijn, maar die qua verantwoordelijkheid gescheiden zijn. Gemeenten zijn (financieel) verantwoordelijk voor het één; de zorgverzekeraars voor het ander. Bovendien wil het Kabinet fors investeren in het opzetten van wijkverpleging. Het is dus zaak om met de zorgverzekeraars en zorgaanbieders in contact te komen met de vraag hoe we dit lokaal goed en efficiënt kunnen organiseren.

Ook op het gebied van het lokale welzijns- en opbouwwerk speelt het regievraagstuk. In de gemeente Dalfsen zit enige overlap in ambities, activiteiten, doelgroepen en in het werkgebied. Op het terrein van het jeugdwerk wordt gestreefd naar één organisatie. Op deze manier kunnen gemeentebrede thema's beter worden georganiseerd en kunnen eventueel taken worden toegevoegd vanuit de decentralisatie van de Jeugdzorg. Op het terrein van het ouderenwerk kan de binding met de woonkern ertoe leiden dat juist één organisatie niet de meest geschikte structuur is. Samen met de partijen wordt gezocht naar een goede infrastructuur voor het ouderenwerk.

3.4. De kracht van verbinding: dienstverlening in de woonkern

Een belangrijke reden voor de decentralisaties is dat dit meer mogelijkheden biedt voor een geïntegreerde aanpak van problemen die mensen ondervinden op het terrein van werk, inkomen en zorg. Hoe kunnen we dit slim organiseren in de gemeente Dalfsen? Voor het antwoord is eerst een goed beeld nodig van de onderdelen van het Sociale Domein. De functies en voorzieningen kunnen als volgt in beeld worden gebracht.

Tussen de verschillende onderdelen zit veel overlap. Bijvoorbeeld tussen de arbeidsmatige dagbesteding in de Wmo en het beschermt werken binnen de Participatiewet. Maar ook tussen de Begeleiding in de Wmo en de ondersteuning in de Jeugdzorg. Of tussen het maatwerk bij de inkomensvoorziening voor chronisch zieken en gehandicapten en de bijzondere bijstand. Of tussen de job-coach vanuit de re-integratie of de job-coach vanuit de Wmo-begeleiding. En zo kunnen we nog wel even doorgaan met de samenhang tussen de drie decentralisaties en de afzonderlijke onderdelen.

De gemeente Dalfsen wil een geïntegreerde, laagdrempelige en kleinschalige dienstverlening per woonkern stimuleren. Wij zoeken aansluiting bij het concept van de Kulturhusen. Naast cultuur willen we hier ook de elementen zorg en welzijn in onderbrengen. Wij nodigen (zorg)partijen uit om hierbij aan te sluiten om eventueel letterlijk onder één dak te gaan zitten. Daar waar mogelijk worden ook andere onderdelen van de decentralisaties ondergebracht. Dit concept vereist ook een nieuw dienstverleningsmodel van de gemeente zelf. Functies kunnen meer per woonkern worden georganiseerd. In de nieuwe functie zal meer het accent liggen op informatie, advies, afstemming en verwijzen. Op deze manier kan een soort front-office dienstverlening in de drie grootste woonkernen ontstaan. Consulente functies kunnen ook meer het karakter krijgen van kwartiermakers of makelaars voor zorg en welzijn.

De dienstverlening per woonkern kan ook een impuls krijgen op het gebied van het beheer van de openbare ruimte. Zoals gemeld bij de plannen bij de Participatiewet wordt gestreefd naar een gemeentelijke stichting voor gesubsidieerde werkgelegenheid en re-integratie. Dit kan aansluiten bij de organisatie van de afdeling Onderhoud en Beheer (de "buitendienst"). Per woonkern kunnen teams worden geformeerd.

Woonservicegebieden

Woonservicegebieden bieden een woonomgeving die zodanig is ingericht en georganiseerd dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. In 2015 moet minimaal 50% van de huishoudens onderdeel zijn van een woonservicegebied (prestatieafspraken wonen met de provincie). Daaraan wordt in Dalfsen momenteel al voldaan, waardoor onze doelstelling is aangescherpt en in 2015 minimaal 70% van de huishoudens in een woonservicegebied van basisniveau ligt. De doelstelling is om hieraan samen met betrokken organisaties en inwoners vorm te geven overeenkomstig het uitvoeringsprogramma woonservice 2011-2015 en verder.

Het samenwerkingsverband woonservice Dalfsen bestaande uit gemeente en betrokken uitvoerende organisaties is ingericht en voert gezamenlijk de regie op ontwikkeling van woonservicegebieden. Met inwoners van kleinere kernen is een formulering van het basisniveau voor woonservicegebieden opgesteld. Er wordt uitvoering gegeven aan één of meerdere projecten gericht op sociale redzaamheid en cohesie.

3.5. Cultuur en communicatie

De uitgangspunten die zijn genoemd in paragraaf 3.1. hebben ook een culturele of ideologische dimensie. Wellicht genooddaakt door de bezuinigingen is het idee van de verzorgingsstaat veranderd. De drie decentralisaties staan niet op zichzelf, maar kunnen in het bredere perspectief worden geplaatst van bijvoorbeeld een groter eigen risico in de zorgverzekering, AOW en pensioen op latere leeftijd, verkorting van de duur van de WW of de afschaffing van de studiefinanciering. De grenzen van de verzorgingsstaat zijn bereikt en de boodschap is dat de overheid het niet alleen kan. Niet dat burgers er alleen voor staan, maar dat je bij de overheid terecht kunt om al je problemen op te kunnen lossen is verleden tijd. Het beroep op de eigen familie wordt ook vaak genoemd in de communicatie van de bewindslieden van het ministerie van VWS (minister Schippers en staatssecretaris van Rijn).

In zekere zin zal aan "verwachtingenmanagement" moeten worden gewerkt. Binnen het proces van De Kanteling in de Wmo is hier al een eerste stap mee gezet. In dit proces wordt niet meer geredeneerd vanuit aanspraken op voorzieningen, maar wordt in dialoog met de burger/cliënt die een probleem bij de gemeente meldt, naar een oplossing gezocht. Een oplossing die buiten de gemeente, of een gemeentelijk gefinancierde voorziening kan liggen. Eigenlijk wordt zelfs een gemeentelijke voorziening als laatste ingezet als blijkt dat de problemen en kwetsbaarheid zodanig zijn dat andere oplossingen niet toereikend zijn. Het verwachtingenmanagement kan ook gericht zijn op het loket. Als niet meer de gemeente het eerst aangewezen punt is voor het melden (en oplossen) van een probleem, waar dient de burger zich dan te melden?

Cultuurverandering is niet zo makkelijk te organiseren. Het is niet een concreet iets met een begin en eind. Langs diverse kanalen en met gebruikmaking van diverse media zal in de toekomst het nieuwe beleid en de nieuwe “loketten” bekend moeten worden gemaakt.

De culturele dimensie betreft niet alleen de relatie tussen burger en overheid, maar ook de relatie tussen burgers onderling. Het gaat dan om het omzien naar elkaar en het idee van een onderlinge verantwoordelijkheid. Dit is lastig te organiseren, want het dient eigenlijk iets “spontaan” te zijn wat niet op te leggen of af te dwingen valt.

Via diverse kanalen zal communicatie met de bevolking plaatsvinden over de veranderingen op het gebied van zorg, welzijn en arbeidsparticipatie.

3.6. Inspraak en participatie

Het is belangrijk dat burgers en cliënten invloed kunnen hebben op het beleid. In diverse wetten is de cliëntenparticipatie zelfs formeel vastgelegd. De verplichting voor gemeenten om cliëntenparticipatie te organiseren is neergelegd in de WMO, de WSW en de WWB. De gemeente Dalfsen heeft op dit moment dan ook drie organen voor inspraak. De Wmo-raad is het meest formeel en uitgebreid. De cliëntenparticipatie voor de WSW is in regionaal verband georganiseerd. Dit wordt ondersteund voor de welzijnsorganisatie Travers in Zwolle. Tenslotte bestaat nog de commissie WWB.

Een mogelijkheid is om in het kielzog van de drie decentralisaties ook de cliëntenparticipatie meer geïntegreerd te organiseren. In de huidige situatie zijn de onderwerpen ook al niet goed af te bakenen. Neem als voorbeeld het re-integratiebeleid voor de arbeidsgehandicapten; ligt dit op het gebied van gehandicaptenzorg (Wmo) of meer op het terrein van de inkomensvoorziening (WWB). Verder geldt dat voor met name de laatste twee organen het lastig is voldoende mensen te krijgen om zitting te nemen in het overlegorgaan.

De gemeente Dalfsen gaat samen met de huidige cliëntenorganisaties toewerken naar één geïntegreerd platform of inspraakorgaan voor het sociale domein. We worden hierbij ondersteund door Arcon. Dit is een advies- en onderzoeksorganisatie die werkt in opdracht van de provincie Overijssel. Het werkterrein ligt met name op het gebied van vrijwilligerswerk en seniorenbeleid.

3.7. Gemeentelijke aanpak decentralisaties

De drie decentralisaties vergen niet alleen een grote inzet van de gemeente Dalfsen, maar tevens van veel partijen die zich op dit terrein begeven. Het is dus zaak te komen tot een gecoördineerde en geïntegreerde aanpak om van de decentralisaties een succes te maken.

Vanwege de omvang van het werk en het integrale karakter, zijn de decentralisaties vervat in een gemeentelijk programma. In de bijlage is dit programma uitgewerkt. Kern van het programma is een gemeentelijke projectgroep en een stuurgroep. Het programma staat onder leiding van een programmamanager. Daarnaast zijn vier projectleiders: voor de drie decentralisaties en voor de ontwikkeling van het nieuwe dienstenconcept (Kulturhusen). De projectleiders en de programmamanager vormen de projectgroep. Van elk project is een apart plan van aanpak gemaakt (voor de uitwerking zie de bijlage).

De gemeente Dalfsen zal zo veel mogelijk op eigen kracht uitvoering geven aan de decentralisaties. Daarbij zal selectief gebruik worden gemaakt van externe ondersteuning. Wel wordt veel samengewerkt met andere partijen waaronder de regiogemeenten.

Bijlage Voorbeelden van projecten in de gemeente Dalfsen

De drie decentralisaties betekenen niet dan vanaf nu ineens nieuwe activiteiten en projecten moeten worden georganiseerd. Sterker nog, er zijn in onze gemeente al veel projecten die recent of al langer geleden zijn gestart en die eigenlijk al volgens de uitgangspunten van de decentralisaties worden uitgevoerd. Namelijk veel initiatief uit de samenleving zelf, waarbij professionele werkzaamheden worden aangevuld met vrijwilligerswerk. Een paar voorbeelden van dergelijke initiatieven vanuit de Dalfser samenleving zijn:

Project Veldwachterstraat

De Pilot Wijksteunpunt Gerner Marke is tot stand gekomen uit een samenwerking van Vechthorst, Philadelphia, RIBW, Landstede en Rosengaerde en ondersteund door de gemeente Dalfsen. Het wijksteunpunt richt zich zowel op de bewoners van de appartementen van RIBW en Philadelphia als op de gehele wijk (en de nog te ontwikkelen wijk Ooster Dalfsen). Het wijksteunpunt heeft tot doel om een bijdrage te leveren aan de sociale cohesie in de wijk, door kleinschalige zorg, dagbesteding en welzijnsactiviteiten in de buurt te faciliteren en te stimuleren. De zorginstellingen richten zich daarbij onder andere ook op samenwerking en vernieuwing van zorgconcepten, (waaronder meer vraag – en wijkgericht werken). Het wijksteunpunt kan een bijdrage spelen bij re-integratie, dagbestedingen en opvoedingsondersteuning.

Hospice Dalfsen

In de gemeente Dalfsen is in 2012 een hospice gerealiseerd. Een hospice is een huis waar een thuis wordt geboden aan ernstig (terminaal) zieken waarbij behandeling, gericht op genezing, niet meer mogelijk is. Bovendien is de levensverwachting - naar medisch inzicht - circa drie maanden. Het hospice in Dalfsen is gevestigd aan de Bloemendalstraat 20 ('t Huis De Pastorie). Er vindt samenwerking plaats tussen professionals (huisartsen, thuiszorg, e.d.) en vrijwilligers.

Humanitas Thuisadministratie

In het kader van de schuldhulpverlening is een aantal jaren geleden gestart met het project thuisadministratie. Binnen dit project wordt gewerkt aan begeleiding van personen die te maken hebben met (problematische) schulden. Het is een samenwerkingsproject tussen Humanitas, woonstichting Vechthorst en de gemeente Dalfsen. Het is een combinatie van enerzijds professionele begeleiding en coördinatie en anderzijds de vrijwilligers die worden ingezet bij de begeleiding van personen/gezinnen.

Buurtbus Dalfsen/Nieuwleusen

In december 2012 is de buurtbus Dalfsen/Nieuwleusen opgericht. Bij de start zijn betrokken: de provincie Overijssel, vervoersmaatschappij Syntus, de plaatselijk belangen van Dalfsen, Nieuwleusen, Oudleusen, Ankum en gemeente Dalfsen. Voor de uitvoering is een vereniging "Buurtbus Vechtdal" opgericht. Doel van de vereniging is het verzorgen van onderling personenvervoer door middel van een buurtbus ten behoeve van de inwoners van de kernen van de gemeente Dalfsen. Het project draait in hoofdzaak op vrijwilligers en wordt gesubsidieerd door de provincie Overijssel.

Kletsmajoor Lemelerveld

In juni 2012 is op initiatief van het Kulturhus de Mozaïek Koffiehus de Kletsmajoor van start gegaan. Het is een ontmoetingsplek met een maatschappelijke en sociale functie. Alle werknemers en de leden van de stuurgroep werken op vrijwillige basis. Ook biedt het een werkplek voor mensen met een WWB-uitkering, die op deze manier weer werkritme opdoen.

Nieuwleusen Synergie

Nieuwleusen Synergie is ontstaan uit initiatieven van de inwoners. Om de uitvoering van de plannen mogelijk te maken is in april 2012 de coöperatie Nieuwleusen Synergie beheer U.A. opgericht. Doel is een bijdrage te leveren aan een vitaal en een (sociaal) duurzaam dorp. Om dit te bereiken zijn in eerste instantie acht projecten opgezet: een lokaal energiebedrijf, synergie hulpgroep Nieuwleusen, kringloopwinkel, schooltuinen, glasvezel, buurtauto, informatiepunt en duurzaam energiegebruik. Het motto is "deur oons, veur oons".